

Uchwała nr IV/132/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 18 grudnia 2023 r.

w sprawie wydania opinii o możliwości wykupu przez Gminę Góra obligacji o łącznej wartości nominalnej 4.000.000 zł, których zamiar i cel emisji oraz zasady wykupu określiła Rada Miejska Góry w uchwale nr LXIX/596/23 z dnia 24 listopada 2023 r.

Na podstawie art. 13 pkt 1 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Joanna Radziejka — przewodnicząca,
- 2) Ewa Pudło — członek,
- 3) Ewa Zarzecka — członek,

wydaje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o możliwości wykupu przez Gminę Góra obligacji o łącznej wartości nominalnej 4.000.000 zł, których zamiar i cel emisji oraz zasady wykupu określiła Rada Miejska Góry w uchwale nr LXIX/596/23 z dnia 24 listopada 2023 roku.

Uzasadnienie

Burmistrz Góry pismem znak FN 3022.1.23 z dnia 27 listopada 2023 r. wystąpił do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z wnioskiem o wydanie opinii dotyczącej możliwości wykupu obligacji w wysokości 4.000.000 zł z przeznaczeniem na finansowanie planowanego deficytu budżetu roku 2023 oraz przypadających do spłaty wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wykup obligacji komunalnych.

W celu wydania opinii dokonano analizy następujących dokumentów:

- uchwały Rady Miejskiej Góry nr LVII/521/22 z dnia 22 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia budżetu na 2023 rok ze zmianami,
- uchwały Rady Miejskiej Góry nr LVII/522/22 z dnia 22 grudnia 2022 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Góra ze zmianami,
- uchwały Rady Miejskiej Góry nr LXIX/596/23 z dnia 24 listopada 2023 r. w sprawie emisji obligacji komunalnych oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu,
- projektu budżetu Gminy na 2024 rok wraz z projektem wieloletniej prognozy finansowej sporządzonej na lata 2024–2042,
- sprawozdań z realizacji budżetu Gminy za lata 2021 i 2022 oraz III kw. 2023 roku.

Analiza powyższych dokumentów pozwoliła ustalić, co następuje:

W roku 2022 Gmina Góra zrealizowała dochody w wysokości 121.507.241zł, w tym majątkowe 10.268.595 zł (odpowiednio 97,0% i 82,8% planowanych), i wykonała wydatki w wysokości 132.094.048 zł, w tym majątkowe 25.300.605 zł (odpowiednio 94,1% i 90,0% planowanych); w realizacji budżetu uzyskano dodatni wynik operacyjny w wysokości 4.445.203 zł (przy planowanym 638.415 zł), a rok budżetowy zamknięto deficytem w wysokości 10.586.807 zł (przy planowanym 15.073.453 zł). W stosunku do roku poprzedniego odnotowano wzrost dochodów i wydatków ogółem (odpowiednio o 8,7% i 21,1%), przy wzroście dochodów majątkowych o 85,7% oraz znaczącym wzroście wydatków majątkowych o 104,4%. Zadłużenie Gminy na koniec roku wyniosło 54.356.285 zł, tj.44,7% dochodów ogółem.

W uchwale budżetowej Gminy na rok 2023 (stan na dzień 1 grudnia 2023 r.) określono dochody wysokości 116.957.008 zł, w tym majątkowe 19.818.259 zł, i wydatki w wysokości 123.770.722 zł, w tym majątkowe 24.647.062 zł. Deficyt budżetu w wysokości 6.813.715 zł, przypadające do spłaty raty kredytów i pożyczek oraz wykup obligacji w łącznej wysokości 3.536.000 zł określono sfinansować przychodami pochodzącymi z kredytów i pożyczek w wysokości 2.332.982 zł, wnioskowanej emisji obligacji w wysokości 4.000.000 zł oraz środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 ustawy o finansach publicznych w łącznej wysokości 4.016.733 zł.

Sprawozdania z wykonania budżetu za III kw. 2023 r. informują o wykonaniu dochodów w wysokości 76.750.405 zł (66,2% wielkości planowanych) i wydatków w wysokości 72.995.538 zł (60,5% wielkości planowanych) oraz spłat zobowiązań z tytułu kredytów w wysokości 477.250 zł (18,8% wielkości planowanych). Skład Orzekający zauważa, że stopień realizacji dochodów i wydatków budżetowych, znacznie

poniżej wskaźnika upływu czasu (75%) wskazuje na możliwość wystąpienia znaczących odchyłeń w realizacji budżetu od planowanych wielkości.

W przedłożonym projekcie uchwały budżetowej Gminy Góra na rok 2024 określono dochody w wysokości 114.295.057 zł, w tym majątkowe 16.756.226 zł, i wydatki w wysokości 117.253.042 zł, w tym majątkowe 17.819.317 zł; deficyt budżetu w wysokości 2.957.985 zł i przypadające do spłaty raty kredytów i pożyczek w wysokości 3.155.500 zł określono sfinansować przychodami pochodzącymi z zaciągnięcia nowych kredytów i pożyczek w wysokości 6.113.485 zł, co wskazuje na zamiar dalszego zwiększania zadłużenia Gminy. Skład Orzekający wydał pozytywną z zastrzeżeniami opinię o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej na rok 2024 w wysokości 2.957.985 zł (uchwała SO nr IV/126/2023 z dnia 12 grudnia 2023 r.).

Według wieloletniej prognozy finansowej Gminy Góra (stan na dzień 24 listopada 2023 r.) zawierającej prognozę kwoty długu na lata 2023–2041 zadłużenie Gminy na koniec 2023 r. wyniesie 57.149.086 zł (48,9% planowanych dochodów ogółem). Począwszy od 2024 r. założono możliwość uzyskiwania nadwyżek dochodów nad wydatkami w wysokości odpowiadającej planowanym spłatom zobowiązań. Skład Orzekający Izby wydał pozytywną z zastrzeżeniami opinię o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale budżetowej na rok 2023 w wysokości 3.483.372 zł oraz o prawidłowości planowanej kwoty długu w wysokości 54.412.650 zł (uchwały SO nr IV/21/2023 i nr IV/22/2023 z dnia 30 stycznia 2023 r.).

Łączna kwota przypadających do spłaty w 2023 r. rat kredytów, pożyczek i wykupu obligacji (3.536.000 zł) oraz wydatków na obsługę długu (4.600.000 zł) stanowi 10,67% planowanych dochodów bieżących budżetu pomniejszonych o dotacje i środki na cele bieżące, przy dopuszczalnym wskaźniku obciążenia budżetu spłatą zadłużenia wynoszącym 13,72%. W kolejnych latach objętych prognozą, w tym latach wykupu wnioskowanych obligacji (2038 i 2039), wskaźnik planowanych spłat obliczony na podstawie prognozowanych wielkości nie przekracza relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Skład Orzekający zauważa, że na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, na poziomie planowanym w wieloletniej prognozie finansowej istotny wpływ będzie miała realizacja nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi). Założono, że w latach 2024–2041 nadwyżki operacyjne będą kształtowały się na poziomie od 0,82 mln zł w 2024 r. do 24,2 mln zł w 2041 r., przy planowanym w 2023 r. deficycie operacyjnym w wysokości 2,0 mln zł. Wykonanie nadwyżek operacyjnej na poziomie niższym od zakładanego spowoduje obniżenie w kolejnych latach dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający zwraca również uwagę na wysokie koszty obsługi kredytów, pożyczek i wykupu obligacji. W roku 2021 wydatki na obsługę wyniosły 778.953 zł, w roku 2022 r. wyniosły 2.816.749 zł, a w roku 2023 planuje się kwotę 4.600.000 zł. Indywidualne wskaźniki zadłużenia Gminy po roku 2022 zostały obliczone w oparciu o prognozowane wielkości dochodów i wydatków, podczas gdy w latach przyszłych będą wyliczane na podstawie wielkości faktycznie wykonanych. Oznacza to, że rzeczywiste możliwości Gminy w zakresie spłaty zobowiązań mogą być wówczas inne, również niższe od prognozowanych. W związku z powyższym, realizacja budżetu w kolejnych latach będzie wymagała dużej dyscypliny finansowej. Nieosiągnięcie prognozowanych wartości może skutkować przekroczeniem dopuszczalnego wskaźnika zdolności spłaty zadłużenia Gminy i brakiem możliwości uchwalenia budżetu na kolejne lata.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu wyraża pogląd, że wykup obligacji będący przedmiotem opinii nie będzie stanowić zagrożenia niezachowania przez Gminę Góra relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, o ile realizacja budżetu zapewni uzyskanie w każdym z lat nadwyżek operacyjnych zapewniających utrzymanie zdolności spłaty zobowiązań na poziomie nie niższym niż określony w wieloletniej prognozie finansowej Gminy na lata 2023–2041.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Joanna Radziejka